

ECN 122 – definisjoner kap. 7-10 (med kommentarer)

[Y.xx] til høyre for hver definisjon viser til likningsnr. i kap. Y. Mangler [Y.xx] er definisjonen ikke omtalt i kap. Y. På eksamen bruker vi terminologien/symbolbruken til Steigum (==> tidligere eksamensoppgaver ikke alltid direkte overførbare til dagens kurs basert på Steigum)

Repetisjon ECN 120 (som er relevant for tema for samling 2)

Det innenlandske rentenivået styres hovedsaklig av tre forhold:

1. Etterspørsel og tilbud etter kapital i kapitalmarkedene(e)
2. Styringsrenta
3. Reservekravet

De 4 virkemåtene (kanalene) i pengepolitikken

- Rentekanalene: lågere (høgere) styringsrente ==> lågere (høgere) generelt rentenivå
- Kredittkanalen: lågere (høgere) rente ==> billigere (dyrere) kreditt ==> høyere (lågere) samla etterspørsel
- Valuta(kurs)kanalen: lågere (høgere) rentenivå ==> lågere (høgere) verdi egen valuta (som er det sentrale for handelsteori og langsiktig økonomisk vekst)
- (Inflasjons)forventningskanalen: lågere (høgere) styringsrente ==> høyere (lågere) forventet inflasjon ==> høyere (lågere) forventet lønnsvekst

Merknad: Norges bank har slått rente- og kredittkanalene sammen – se f.eks.:

<https://www.norges-bank.no/pengepolitikk/Hvordan-renten-virker-pa-inflasjonen/markedsrenter>

Basis i handelsteori

Komparative fortrinn og alternativverdi/-kostnad

Definisjon (klassisk handelsteori etter Ricardo):

- En aktør har et komparativt fortrinn på et prosjekt over andre aktører viss alternativkostnaden for denne aktøren er lågere enn alternativkostnaden for andre aktører

Alternativverdi: krever et anna prosjekt som konkurrerer om ressursene

Merknad: Klassisk handelsteori gir derfor kun garanterte velferdsgevinster når det ikke er «slack» i økonomien, dvs. man er på fronten av produksjonsmulighetsområdet

Absolutte fortrinn

Definisjon (merkantilisme etter Hume 1752)

- En aktør har et absolutt fortrinn over andre aktører viss aktøren bruker mindre tid/ressurser på å gjennomføre et prosjekt enn det andre aktører bruker

Merknad: Bruk av *absolutte fortrinn* kan føre til feil konklusjon (all produksjon foregår der det er absolutte fordeler) fordi på et eller anna stadium i en økonomi kommer økonomien til å operere ved full kapasitet (= på fronten av produksjonsmulighetsområdet), og da er komparative fortrinn det relevante kriteriet.

Produksjonsmulighetsområder og fronten av produksjonsmulighetsområdet

Kombinasjon av produserte mengder som kan nås med en gitt ressursinnsats (og et gitt nivå av kostnader)

Merknader:

1. Kun kombinasjoner av produktmengder som ligger på fronten av produksjonsmulighetsområdet (PPF : production possibility frontier) er teknisk effektive (for å få meir av et produkt, må man «ofre» (gi opp) noe av et anna produkt)
2. Kombinasjoner av produktmengder som tilhører produksjonsmulighetsområdet, men ikke ligger på fronten er *teknisk ineffektive*. Årsak: det er mulig å auke produksjonen av et gode uten å redusere produksjonen av et anna gode.

